

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสังคมและวัฒนธรรมดั้งเดิมของไทยลื้อ และศึกษาว่าสังคมและวัฒนธรรมอะไรบางอย่างที่ไทลื้อยังคงอนุรักษ์ไว้หรือเลิกปฏิบัติแล้ว ตลอดจนศึกษาถึงเหตุผลที่ยังคงอนุรักษ์หรือเลิกปฏิบัติ รวมทั้งศึกษาถึงประชากรไทลื้อที่มีอายุต่างกัน การศึกษาต่างกัน มีเหตุผลในการอนุรักษ์หรือเลิกปฏิบัติต่างกันหรือไม่ โดยการศึกษาสังคมและวัฒนธรรมดั้งเดิมของไทยลื้อจากเอกสารและสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 148 คน ในหมู่บ้านแม่สาบ อ.สะเมิง จ.เชียงใหม่ ในการเก็บข้อมูลได้ใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ชาวไทยลื้อเป็นเผ่าพันธุ์ที่มีสังคมและวัฒนธรรมเป็นเอกลักษณ์ของตนเองทั้งด้านการประกอบอาชีพ การศึกษา การรักษาพยาบาล การนับถือศาสนา นิสัยใจคอ ความเชื่อ ประเพณี การแต่งกาย ชีวิตความเป็นอยู่ และภาษา การอพยพย้ายถิ่นฐาน กาลเวลาและอิทธิพลของสภาพแวดล้อม ทำให้สังคมและวัฒนธรรมไทลื้อเปลี่ยนแปลงไป เหตุผลสำคัญที่ทำให้สังคมและวัฒนธรรมดั้งเดิมของไทยลื้อเปลี่ยนแปลง คือ สังคมและวัฒนธรรมนั้นไม่เหมาะสมกับสมัยวัฒนธรรมบางอย่างชาวไทยลื้อเบกปฏิบัติมานานแล้ว จนประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างไม่เคยพบเห็นก็มี แต่อย่างไรก็ดี ยังมีสังคมและวัฒนธรรมดั้งเดิมบางอย่างที่ชาวไทยลื้อยังคงอนุรักษ์ไว้ เหตุผลสำคัญที่ยังคงอนุรักษ์ไว้ ก็เป็นวัฒนธรรมที่เคยปฏิบัติและศรัทธา เหตุผลสำคัญรองลงมา คือ ทำตามประเพณีชาวไทยลื้อที่มีอายุต่างกัน ระดับการศึกษาต่างกัน มีเหตุผลในการอนุรักษ์หรือเลิกปฏิบัติตามสังคมและวัฒนธรรมดั้งเดิมต่างกัน